

РЕШЕНИЕ № 54

гр. София, 13 март 2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на **РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**, първо наказателно отделение в съдебно заседание на двадесет и седми януари две хиляди и дванадесета година в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛЕНА ВЕЛИЧКОВА
ЧЛЕНОВЕ: 1. РУЖЕНА КЕРАНОВА
2. КАПКА КОСТОВА

при секретар: Аврора Караджова

и в присъствието на прокурора Николай Любенов

изслуша докладваното от съдията Ружена Керанова

н. дело № 2880/2011 година

Върховният касационен съд е трета инстанция по делото, образувано по жалби на подсъдимите С. А. М. и Н. К. Н., против въззивно решение № 267/01.08.2011 г., постановено по ВНОХД № 186/2011 г. от Софийски апелативен съд, с което е изменена частично осъдителната присъда на Окръжен съд – Перник.

В касационните жалби, подадени от името на подсъдимите М. и Н., се поддържа наличие на всички касационни основания по чл. 348, ал.1, т. 1- 3 от НПК. Правят се алтернативни искания – за отмяна на съдебния акт и оправдаване на подсъдимите или връщане на делото за ново разглеждане в предходен процесуален стадий, намаляване на наложените наказания.

В съдебното заседание защитниците на подсъдимите М. и Н. поддържат депозираните касационни жалби и отправените с тях искания.

Гражданските ищци Е. Н. Х., И. В. П., действаща лично и като законен представител на В. Н. П., редовно призовани не се явяват и не взимат становище по жалбите.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбите на подсъдимите.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал.1 от НПК, установи следното :

I. С първоинстанционната присъда № 32/01.12.2010 г., постановена по НОХД № 263/2009 г. от Окръжен съд – Перник, подсъдимият Н. К. Н. е бил признат за виновен за това, че :

- за времето м. ноември 2005 г. до края на м. март 2008 г. в [населено място], с лицата Р. Г. С. (до 23.09.2007 г.), С. А. М. и Г. П. Г., участвал в организирана престъпна група, като групата е била въроръжена – престъпление по чл. 321, ал.3, пр. 1, т. 2, във вр. с ал. 2 от НК. Наложено наказание е при условията на чл. 54 от НК – пет години лишаване от свобода. Признат е за невинен и оправдан по обвинението по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 от НК за това, че групата е създадена с цел да върши престъпления по чл. 252, чл. 339, ал.1-4 и чл.

115 от НК, с които се цели да се набави имотна облага, както и за това в групата да е участвал подсъдимият Й. И. К.;

- на 19.02.2008 г. в [населено място], в съучастие, като съизвършител със С. А. М., по начин и със средство, опасни за живота на мнозина, предумишлено е умъртвил Н. С. Х., като деянието е извършил при условията на опасен рецидив и е действал по поръчение и в изпълнение на решение на ОПГ – престъпление по чл. 116, ал.1, т. 6, т. 9, т. 10 и т. 12 във вр. с чл. 20, ал.2 и чл. 29 от НК. Наложено наказание е двадесет години лишаване от свобода;

- на 26.03.2008 г. е държал огнестрелно оръжие и боеприпаси, подробно описани в присъдата, без да е имал за това надлежно разрешение, като същите са в големи количества – престъпление по чл. 339, ал.2 от НК. Наложено наказание е пет години лишаване от свобода;

- на основание чл. 23, ал.1 от НК му е определено едно общо наказание в размер на двадесет години лишаване от свобода.

Подсъдимият С. А. М. е бил признат за виновен в това, че :

- за времето м. ноември 2005 г. до края на м. март 2008 г. в [населено място], с лицата Р. Г. С. (до 23.09.2007 г.), Н. К. Н. и Г. П. Г., участвал в организирана престъпна група, като групата е била въоръжена – престъпление по чл. 321, ал.3, пр. 1, т. 2, във вр. с ал. 2 от НК. Наложено наказание е при условията на чл. 54 от НК – пет години лишаване от свобода. Признат е за невинен и оправдан по обвинението по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 от НК за това, че групата е създадена с цел да върши престъпления по чл. 252, чл. 339, ал.1-4 и чл. 115 от НК, с които се цели да се набави имотна облага, както и за това в групата да е участвал подсъдимият Й. И. К.;

- на 19.02.2008 г. в [населено място], в съучастие, като съизвършител с Н. К. Н., по начин и със средство, опасни за живота на мнозина, предумишлено е умъртвил Н. С. Х., като е действал по поръчение и в изпълнение на решение на ОПГ – престъпление по чл. 116, ал.1, т. 6, т. 9, т. 10 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК. Наложено наказание е осемнадесет години лишаване от свобода;

- в периода м. ноември 2005 г. – м. май 2007 г. сам и от м. май 2007 г. – до м. март 2008 г. в съучастие, като съизвършител с подсъдимия Й. И. К., без съответно разрешение е извършвал по занятие банкови сделки, за които се изисква такова разрешение – престъпление по чл. 252, ал. 1 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК. Наложено наказание е четири години лишаване от свобода.

- на основание чл. 23, ал.1 от НК му е определено едно общо наказание – осемнадесет години лишаване от свобода.

Подсъдимите М. и Н. са осъдени да заплатят на гражданските ищци Е. Н. Х., И. В. П., действаща лично и като законен представител на В. Н. П., сумите от по 90 000 лева, представляващи обезщетение за неимуществени вреди от деянието по чл. 116 от НК. Със същата присъда е ангажирана отговорността на подсъдимия Й. И. К. за извършено престъпление по чл. 252, ал.1 от НК. Този подсъдим е оправдан по обвинението по чл. 321 от НК.

С въззивното решение, предмет на касационен контрол, присъдата е изменена, като е увеличено наказанието на подсъдимите Н. и М. за извършеното от тях престъпление по чл. 321 от НК на по осем години лишаване от свобода.

II. В касационните жалби, подадени от защитниците на подсъдимия М. (едната от адвокати М. М., а другата от адвокати С. К. и Н. С.), се изтъкват всички основания по чл. 348, ал.1 от НПК. Поддържа се, че съдебният акт е постановен при нарушения на чл. 13, чл. 14, чл. 107, чл. 305 от НПК. Процесуалният закон се счита за нарушен, поради това, че осъдителният съдебен акт е постановен при липса на преки и косвени доказателства относно участието на подсъдимия в престъпленията, инкриминирани по делото, оспорват се показанията на свидетеля Ц., чиято достоверност е компрометирана. Поддържа се още, че неправилно съдът е приел наличие на съучастие под формата на съизвършителство относно престъплението по чл. 116 от НК. По отношение на престъплението по чл. 252 от НК се счита, че деянието е несъставомерно от обективна страна, тъй като става дума за предоставяне на заеми на физически лица, което не съставлява банкова дейност. Приложението на закона е оспорено и поради това, че не са отчетени измененията в нормата на чл. 321 от НК. Явната несправедливост на наказанието, определено за престъплението по чл. 116 от НК, се поддържа с доводи за неотчитане степента на участие на М., в претендирания с жалбата аспект – „ не може да бъде еднаква

наказателна отговорност за шофьора и физическия убиец”, а по отношение на наказателната санкция по чл. 321 от НК, „че в мотивите на атакуваното решение присъстват обстоятелства, които да предизвикат намаляване на същата”.

В жалбата и писмените съображения по нея, подадена от името на подсъдимия Н. К. Н., както и в допълнението ѝ, направено по реда на чл. 351, ал. 3 от НПК, също се претендират процесуални нарушения, допуснати при постановяване на осъдителните съдебни актове, аргументирани с непълнота на мотивите, повърхностна оценка на доказателствените източници, въз основа на които е било установено участието на подсъдимия Н. в престъпленията по чл. 116 и чл. 321 от НК. Основен акцент в тези възражения, подобно на жалбата и на другия подсъдим, е оспорването на показанията на свидетеля Ц. предвид неговата заинтересованост, доколкото същият е имал качество на обвиняем, наличие на външно внушение спрямо този свидетел, едностранчивост при оценката им и несъпоставяне с другите доказателства по делото. Претендира се още, че във фактологията, приета от съдебните инстанции, липсва „описание на действие/бездействие за подсъдимия Н.”, което да очертае и съответните деяния, предмет на обвинението. Оспорено е качеството на съдебния акт, тъй като в мотивите на решението липсва отговор на поставените от защитата въпроси - конкретно, по отношение на правната квалификация на престъплението по чл. 339, ал.2 от НК, както и относно формите на съучастие при престъплението по чл. 116 от НК, а за престъплението по чл. 321 от НК неяснота във формата на изпълнителното деяние „участвал” в ОПГ.

III. Жалбите са неоснователни. Идентичността на по-голямата част от доводите, с които се подкрепят направените оспорвания от защитата на подсъдимите, не налага отделното им разглеждане.

Въпросите, свързани с авторството на подсъдимите М. и Н. при извършване на престъпленията по чл. 116 от НК и по чл. 321 от НК, са били подробно обсъдени и правилно разрешени. Основният акцент във възраженията на касаторите е поставен върху интерпретацията на показанията на свидетеля И. Ц. и преценката на предходните инстанции за тяхната достатъчност и тежест да обусловят изводи за съвместно участие в извършеното убийство на Х. и участието им в организирана престъпна група (ОПГ). По същество, възраженията са идентични на тези, поддържани и пред втората инстанция, която в изпълнение на задълженията си по чл. 339, ал.2 от НПК аргументирано е защитила основанията, поради които не ги приема. Показанията на Ц. не са останали извън проверката за пристрастност и заинтересованост, предвид особеното положение на този свидетел с оглед повдигнатото, в определен момент от разследването, обвинение и срещу него. Проверката обаче не е довела до разколебаване на изводите за обективност на депозираните от свидетеля показания. Последните са обсъдени в контекста на целия доказателствен материал, а обективността на извършения от съда анализ личи, освен всичко друго, и от използването на контролни факти, изводими от другите доказателствени източници, които свидетелстват за достоверността на показанията (виж напр. обсъдените в тази връзка показания на свидетелите Т. и А.). Въззивният съд правилно е оценил правната природа на установените чрез показанията на Ц. доказателства, като оценката е в съответствие с принципните положения в доктрината и съдебната практика за ролята на производните доказателства, за съотношението между тях и първичните доказателства, същността на преките и косвените, както и за доказателственото значение на въведеното в процеса извънпроцесуално изявление на подсъдимия М. за конкретния начин на извършеното убийство и неговите автори.

Няма съмнение, че ще е налице претендираното от защитата процесуално нарушение, ако осъдителната присъда се основава единствено на свидетелското показание на Ц. за извънсъдебното признание на обвиненото(те) лице(а) или между тези показания и останалите доказателствени средства е налице съществено противоречие, поставящо под съмнение достоверността на установеното от свидетеля. Конкретиката по делото не сочи на това. Въззивният съд ясно е подчертал, че показанията на Ц. не са изолирани от останалите доказателствени материали, а мотивите на съдебните актове съдържат убедителни съображения въз основа на кои доказателства, изведени от кои доказателствени средства, са направени решаващите заключения относно участието на всеки един от подсъдимите в инкриминираната престъпна дейност. Вярно е, че в голямата си част те са имали косвен характер, но предходната инстанция, отчитайки тази специфика на доказателствената съвкупност, особено внимателно ги е изследвала и правилно е приела, че в своето множество и логична съпоставка помежду им, те са ориентирани към авторството на посегателствата, признато в лицето на подсъдимите. В тази връзка, с основание са коментирани данните, изводими от гласните доказателствени средства – показанията на свидетелите С. С., възприел лично преминаването на л.а.„Мерцедес”, (за който е установено, че към онзи момент е ползван от подсъдимия М.), покрай него и жертвата, минути преди убийството, както и изявленията на Н. Х. за намиращите се в него лица; показанията на онази група свидетели, които съобщават възприятията си за стрелбата, движението на лекия автомобил, от който е извършена същата и възприетата част от огнестрелното оръжие; фактът на

противозаконното отнемане на посочения автомобил от подсъдимия М.; данните за подготвяното убийство и споделяната от подсъдимия К. информация за предприетите действия и поведението на М. с цел ограничаване достъпа до обитаваната „тайна квартира“ около извършването на убийството; установеното от дактилоскопната експертиза за иззетите оттам отпечатащи и прочие. Доказателствената информация, съдържаща се в гласните доказателствени източници, аналитично е съпоставена с обективните находки при извършените няколко огледа на местопрестъплението, и на мястото на опожаряване на автомобила, както и с данните, изводими от експертните мнения по балистичните експертизи, установили, че иззетите от местопрестъплението на убийството гилзи и тези, иззети при претърсването на опожарения автомобил, са изстреляни от едно и също оръжие. В., към тази част от доказателствената дейност на предходните инстанции липсват конкретни възражения, поради което и не е нужно да се преповтарят подробните съображения, възпроизведени в съдебните актове.

Възраженията на защитата на подсъдимия Н. за липса на обективност в показанията на свидетеля Ц., поради данни за „външно внушение от страна на правоохранителните органи“ и позоваването, в тази връзка, на справка № 6233/08 г. на ОДП, е неоснователно. Първо, силно преувеличено е твърдението за пълна идентичност между съдържимото в посочената справка и заявеното от свидетеля Ц. при разпита му, проведен в хода на досъдебното производство пред съдия. Второ, информацията, изнесена от Ц. в този разпит, категорично е потвърдена от него и при последващите му разпити в съдебното следствие. От съдържанието на разпитите личи последователност при излагането на възприетите от свидетеля факти, в това число и такива, които носят негативна характеристика на собственото му поведение. Липсват данни тази последователност да е резултат от манипулиране на свидетеля, респективно информацията да му е предварително внушена от разследващите органи. Освен това, както вече се каза, налице е задълбочена проверка за достоверност на показанията на Ц. и тази проверка е процесуално издържана.

Двете съдебни инстанции обосновават са игнорирани обясненията на подсъдимия М., посочващ други две лица като извършители на убийството на Х., възприемайки ги като компрометирана защитна версия. Опитът да се изгради алиби, в смисъл, че подсъдимият М. е предприел пътуване до [населено място], поради което и е невъзможно присъствието му в [населено място] около времето на убийството, е останал неуспешен, при убедителното му отхвърляне още от първата инстанция, съпоставила съобщените от него данни за времевите параметри, относно движението и възприятията му с тези, приети за установени от съда. Отделен е въпросът, че за едно от сочените от подсъдимия лица, като извършител на убийството, са събрани данни за отсъствието му след края на м. януари 2008 г. – (виж, показанията на свидетелката И. В., както и официалната информация за пътуванията му извън страната).

Въззивният съд не може да търпи упрек, че е прецизирал фактическата обстановка, приета от първата инстанция, относно факта, че и подсъдимият М. се е намирал в лекия автомобил, от който е осъществена стрелбата. Правилно въззивният съд е приел, че такъв факт не е обективиран в обвинителния акт, нито е правено изменение на обвинението в тази насока по реда на чл. 287 от НПК. Това обаче не означава, че е останал неизяснен механизъмът на извършеното деяние и участието на двамата подсъдими в него. На тази основа са и следващите възражения на двамата касатори, макар и с различно съдържание. Защитата на подсъдимия М. възражава, че неговата деятелност е приета за „съизвършителска“ от съда голословно, единственото при съображението за „константна съдебна практика“, без да се сочи същата.

Правилно въззивната инстанция е заключила, че независимо от различната фактология за действията на М., приложимостта на правото не следва да търпи промяна. В мотивите на проверяваното решение се съдържат подробни и убедителни съображения относно приетата форма на съучастие – съизвършителство, обективните и субективните предпоставки за наличието ѝ. ВКС намира за нужно само да добави, че поведението на подсъдимия М. следва да бъде обсъдено в контекста на установеното безспорно наличие на „предумисъл“ (чл. 116, ал.1 т. 9 от НК), защото още при неговото формиране започва изпълнението на намисленото престъпление, а оттам и участие в самото му изпълнение – чл. 20, ал.2 от НК. Макар въззивната инстанция да се е позовала на съдебна практика, без да я посочва, очевидно е имала предвид изразеното разбиране в Р № 513/84 г. на ВС, II н. о. – „при предумишлено убийство, извършено от две и повече лица, не е необходимо всички да са участвали в причиняването на непосредственото лишаване от живот на пострадалия. Съучастниците ще отговарят за съизвършителство при предумишлено убийство, защото участват при формирането на предумисъл, като се разработва специален план, при който при изпълнението всеки върши онова, което му е възложено при взетото предварително решение за извършване на деянието“. В този смисъл е и изразеното в доктрината становище – (виж, „Престъпления против правата на човека“ – проф. Ал. С.).

С оглед на казаното, неоснователни са и възраженията на защитата на подсъдимия Н., че е допуснато процесуално нарушение, предвид осъждането му за съизвършителство с подсъдимия М., след като дейността на последния, по застъпеното в жалбата виждане, е за друга форма на съучастие.

По отношение на останалите квалифициращи обстоятелства по чл. 116, ал.1, т. 6 и т. 10 от НК, макар и в жалбите да не се съдържат изрични оспорвания, може да се отбележи следното : Убийството е извършено на публично, оживено място, стрелбата е осъществена с автоматично оръжие, а част от куршумите са попаднали и впоследствие иззети от обществено заведение. Изобилни са данните по делото, че решението за убийството на Х. е взето по времето, когато Р. С. е лидер в престъпното сдружение (след смъртта на Р. С.) и причините за него – конфликтните отношения между двете групи за преразпределение на пазара на наркотици. Актуалността на така взетото решение е установена и след убийството на С., чиято смърт е в основата на проявената значителна активност по подготовката и изпълнението му.

На следващо място, непредубеденият прочит на мотивите към присъдата и решението лишават от основание оплакването, поддържано от защитата на Н., че липсвала фактология, описваща „конкретни действия/бездействия на същия подсъдим“. Такава непълнота на мотивите не се констатира. А това, че с жалбата е обърнато внимание само на част от тях (чрез изрично посочване на страници от делото), съвсем не означава, че фактически данни за дейността на този подсъдим се съдържат само там.

Предходните инстанции не могат да бъдат упрекнати и в това, че детайлно са разгледали факти и обстоятелства, отнасящи се до създаването, развитието, разделянето на първоначално създаденото престъпно сдружение, установените лидери на същото, възникналите конфликти и тяхната причина. Посочената фактология очевидно има косвено отношение към инкриминираната с обвинителния акт дейност на подсъдимите и именно в тази насока е обсъждана.

Възраженията на подсъдимия М., че инстанциите по фактите не са съобразили приложимия закон във връзка с осъждането му по чл. 321 от НК са неоснователни, защото тъкмо противното личи от съдебните актове. Първата инстанция, последвана и от въззивната, е съобразила актуалния закон, изложени са подробни съображения за съотношението между чл. 321, ал.3 от НК – „когато групата е въоръжена“ и „когато е създадена с цел да върши престъпления по чл. 339, ал.1-ал.4 от НК“, както и по отношение на „имотната облага“, и в съответствие с това са постановени оправдателни диспозитиви. Правната квалификация по чл. 321, ал.3 от НК е запазена независимо от последните, защото обосновано е прието, че групата е „въоръжена“ и това е достатъчно за обективна съставомерност по този текст.

Защитата на другия касатор акцентира върху това, че двете съдебни инстанции не са изяснили надлежно в какво точно се изразява изпълнителното деяние „участва в ОПГ“. В мотивите на проверяваните съдебни актове присъства пространна мотивировка за белезите на престъплението по чл. 321 от НК съобразени с елементите, визирани в чл. 93, т. 20 от НК, за „организирана престъпна група“. Повтарянето на теоретичните постановки, изложени от предходните инстанции, а и на част от фактическите констатации, е безпредметно.

С оглед конкретната защитна позиция, поддържана от подсъдимия Н. следва да се отбележи, че поначало законът не поставя изискване всички участници в групата да се познават, респективно да осъществяват пряк контакт помежду си или при установяване на такива контакти, те да са постоянни, ежедневни. По повод конкретно поддържаното оспорване във връзка с изпълнителното деяние – „участие в ОПГ“ може да се допълни, че то се осъществява посредством действия, чрез които деецът се обвързва в трайни фактически взаимоотношения с останалите членове на групата. За съставомерността на престъплението не е необходимо осъществяване на каквато и да е дейност от участващите в групата по отношение на вторичните престъпления, цел на групата, (в конкретния случай такава вторична престъпна дейност е установена), респективно всеки един от членовете да участва в тях.

Изводите на въззивния съд за такова поведение, установеността на връзките между членовете на групата, разпределението на дейностите, сочеща на съгласуваност за осъществяване на вторичните престъпления, мястото на всеки един от тях в конкретната и в паралелно водената, различна престъпна дейност и особено място, което е заемал Н., са доказателствено обезпечени от данните, съдържащи се в показанията на Ц. И. на данни за сдружението, неговата дейност, членове, йерархия, се съдържат в обясненията на подсъдимия М., който поначало не отрича своята съпричасност към него, но омаловажава ролята си, в обясненията на подсъдимия К., в показанията на редица свидетели, разпитани по делото. Наред с това, и влезлите в сила осъдителни съдебни актове, както по отношение на друг член от групата – свидетеля Г. Г., така и по повод на дейност, аналогична на разглежданата и свързана с нея. Трайността на взаимоотношенията на Н. с останалите членове на групата е очертана от показанията на свидетелката Ст. С.,

от телефонните разпечатки, предоставени от мобилни оператори, установили контактите между Н. и Г. Г.. Косвено, и от намерените идентични ключове у последните двама, предназначени за отваряне на така наречената „тайна квартира“, в която Н. е пребивавал около извършване на убийството на Х., заключението на дактилоскопната експертиза, установила в помещенията на същата пръстови отпечатащи на подсъдимия Н., подсъдимия М., подсъдимия К. и свидетеля Г. Г.. Освен това, установено е по делото, че издръжката и укриването на Н. е организирано трайно във времето именно от ОПГ, в която членува, за което свидетелства Ц.. В подкрепа на посоченото са и иззетите подправени документи за самоличност (поставена снимка на подсъдимия Н.), чийто действителен притежател е брат на друго лице от обкръжението на групата.

Затова, защитните доводи, че подсъдимият Н. не е имал никакви контакти с обвинените лица и свидетелите или те са преустановени, поради което и няма как да е съпричастен към престъпното сдружение, основателно е отхвърлено. В допълнение може да се посочат още и данните, установени от свидетелите Г. Н. и С. И., категорично разпознали Ц. и подсъдимия Н. и тяхното съвместно пребиваване в питейно заведение в [населено място] на 22.02.2008 г., противно на твърденията на последния за инцидентен контакт помежду им през 2003 г. – 2004 г.

Неоснователни са възраженията, че във въззивното решение не се съдържа отговор на въпросите, поставени от защитата на Н., относно правната квалификация на престъплението по чл. 339, ал.2 от НК. В мотивите на съдебния акт (л. 267 -269 от въззивното дело) обстойно са изложени съображенията на съда относно обективните и субективните признаци на визирания престъпен състав и за наличието на квалифициращото обстоятелство – „големи количества“, последното обосновано от съда по количествените показатели – не само като брой на оръжията, но и на боеприпасите. Несъгласието на касатора с така направените изводи на съда не очертават нарушение, реализирано на плоскостта на чл. 339, ал. 2 от НПК, задължаваща съдът да обоснове основанията, поради които отхвърля доводите на страните.

Заключение за неоснователност следва да получат и възраженията, поддържани в една от касационните жалби на М., че предходните инстанции „умишлено избягват“ да коментират наличието на барутни частици по ръцете на Ц.. Аналогичен довод се заявява и в допълнението към касационната жалба на Н.. Във всички случаи обаче подобно твърдение е некоректно и затова е достатъчно да се препрати към мотивите на решението – (виж, л. 272 от въззивното дело).

Защитата на подсъдимия М. поддържа възражения и за обективна несъставомерност на престъплението по чл. 252 от НК. Същите възражения са поддържани и пред двете предходни инстанции. Ясно и точно, съобразно данните по делото, (подсъдимите М. и К. не отричат факта на предоставяне на заеми срещу лихва на множество лица) е отхвърлена тезата на защитата, че става дума за обикновени заеми, регламентирани от ЗЗД, неизпълващи изискуемия се от закона признак „извършване на банкови сделки по занятие“. Пространните оспорвания, поддържани в тази връзка, подкрепени с тълкуване на нормите на ЗКИ, са получили адекватен отговор от предходните инстанции. Цитираното в жалбата решение на ВКС - Р №66/09 г. по н.д. № 9/09 г., ВКС, II н.о., не само не допринася за защитната теза, но и я опровергава – (виж в същия смисъл и Р№472/09 г. на ВКС по н.д. № 488/09 г., II н.о., Р №403/2011г. на ВКС по н.д. №2055/2011 г., I н.о., Р № 179/2011 г. на ВКС по н.д. № 1106/2011 г., III н.о.).

С оглед на казаното до тук касационната инстанция не намира за основателни твърденията за допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон, поради което не са налице основанията за упражняване правомощията на ВКС по чл. 354, ал. 3, т.2 и по ал.1, т.2 във вр. с чл. 24, ал.1, т. 2 , - отмяна на съдебния акт и ново разглеждане на делото, респективно за оправдаване на подсъдимите.

Доводите за явна несправедливост на наложеното наказание, поддържани в жалбите на подсъдимия М., са неоснователни. При индивидуализация на наказанието за извършеното престъпление по чл. 116 от НК, предходните инстанции са изложили конкретна оценка на важимите за това обстоятелства, включени в обхвата на чл. 54 от НК. Разпоредбата на чл. 21, ал.1 от НК, определяща кои са съществените фактори, които следва да се имат предвид при наказването на съучастниците (характерът и степента на тяхното участие) и са основа за диференциране на наказателната им отговорност, макар и не изрично посочена, е съобразена фактически от съдебните инстанции, тъй като наказанието на този подсъдим е определено в размер на осемнадесет години лишаване от свобода. Затова и възражението, че е налице „еднаква наказателна отговорност на физическия убиец и шофьора“, впрочем и единствен довод, отразен в жалбата в тази насока, следва да се определи като неоснователен.

Корекцията, извършена от въззивния съд, на наказанието за престъплението по чл. 321, ал.3 от НК също не сочи на касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 3 от НПК. Приемайки за основателни доводите във въззивния протест, правилно втората инстанция е заключила, че при наличния превес на отегчаващи вината обстоятелства и с оглед разпоредбата на чл. 54, ал.2 от НК определеното наказание от първата инстанция под средния размер на предвиденото в закона, не само, че противоречи на последно посочената норма, но е и несправедливо. Вярно е, че въззивната инстанция е отрекла фактическия извод, направен от окръжния съд, подсъдимият М. да е един от ръководителите на ОПГ. Това обаче не елиминира тежестта на останалите отегчаващи отговорността обстоятелства, върху които е акцентирал съдът - за степента на участието му в групата (макар и не ръководна, но значително активна), данните за личността на подсъдимия, изведени от съдебното му досие, които обстоятелства са в основата на решението наказанието да бъде увеличено по размер.

По отношение наложеното наказание за престъплението по чл. 252, ал.1 от НК не се излагат конкретни доводи, а и ВКС не намери да са налице основания, които да изискват неговата ревизия.

В жалбите на подсъдимия Н. отсъстват нарочни доводи, свързани с присъствието на касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 3 от НПК. Параметрите на наказателната отговорност за отделните престъпни посегателства, включително и увеличеното наказание за извършеното престъпление по чл. 321 от НК, са правилно определени, след отчитане на всички обстоятелства, имащи значение за това. В тази връзка са съобразявани не наличието на квалифициращите обстоятелства по отношение на престъплението по чл. 116 от НК, а техният брой, допустимо от гледна точка на чл. 56 от НК, приносят му в общата причинителска дейност, негативните данни от съдебната му биография. Съдебните инстанции не са игнорирани или подценили тежестта на наличните смекчаващи отговорността обстоятелства, което да налага намеса на Върховния касационен съд в посока смекчаване на санкциите.

Възражения срещу ангажирането на гражданската отговорност на подсъдимите Н. и М. и размера на уважените граждански иски не се излагат. Върховният касационен съд намира, че доколкото се оспорва изобщо отговорността по чл. 116 от НК, то следва да вземе отношение и по справедливостта на присъдените обезщетения.

Окръжният съд е изследвал понесените болки и страдания от гражданските ищци вследствие загубата на техния най- близък човек и е преценил техните измерения, съблюдавайки установените данни за привързаност и взаиморазбирателство, оказваната морална и материална подкрепа в семейството. Въззивният съд се е съгласил с изводите му и в резюме ги е потвърдил. В съответствие с наличните доказателства и при спазване критериите за справедливост, визирани чл. 52 от ЗЗД, е определен размерът на обезщетенията, които в достатъчна степен да репарират настъпилите за гражданските ищци неимуществени вреди, от неочакваната смърт на техния син, баща и фактически съпруг.

В предвид на горните съображения и на основание чл. 354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение,

РЕШИ:

ОСТАВА В СИЛА въззивно решение № 267/01.08.2011 г., постановено по ВНОХД № 186/2011 г. от Софийски апелативен съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]

